

BETÆNKNING**Afgivet af Erhvervsudvalget****vedrørende**

**Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut
i samarbejde med de ansvarlige myndigheder i Nunavut og Nunavik
opretter et ”Nuna Job udvekslingsophold” for unge mellem 16 og 30 år.**

Juliane Henningsen & Jane Petersen

Afgivet til forslagens 2. behandling

Erhvervsudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit, formand

Inatsisartutmedlem Niels Thomsen, Demokraterne, næstformand

Inatsisartutmedlem Kim Kielsen, Siumut

Inatsisartutmedlem Akitsinnguaq Olsen, Siumut

Inatsisartutmedlem Karl Lyberth, Siumut

Inatsisartutmedlem Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartutmedlem Knud Fleischer, Kattuseqatigiit Partiiat

Inatsisartutmedlem Sivert K. Heilmann, Atassut, suppleant

Inatsisartutmedlem Knud Kristiansen, Atassut, suppleant

Udvalget har efter 1. behandlingen under FM2011 gennemgået forslaget og fremlægger hermed sine overvejelser til Inatsisartuts behandling.

1. Forslagets indhold og formål

Forslagsstillerne ønsker med dette forslag, at Naalakkersuisut pålægges at tage kontakt til de canadiske hjemmestyreområders regeringer i Nunavut og Nunavik med henblik på at indlede et samarbejde om etablering af et udvekslingsprogram for unge mellem 16 og 30 år, fra Grønland og de 2 hjemmestyreområder. Udvekslingsprogrammets målsætning er at tilvejebringe økonomiske såvel som praktiske muligheder for, at unge kan opholde sig og arbejde i en periode i et af de tre områder, der tænkes at indgå i ordningen. Forslagsstillerne er inspireret af Nordjobb ordningen under Nordisk Råd, hvor unge grønlændere i dag, i lighed med andre unge fra Norden, har mulighed for at bo og arbejde i et af de øvrige nordiske lande.

2. Forslagets 1. behandling i Inatsisartut

Eftersom forslaget blev 1. behandlet på FM11 finder udvalget anledning til kortfattet at dvæle ved det overordnede indhold i debatten. Der blev samlet set fra partiernes side og Naalakkersuisut tilkendegivet en positiv forhåndsinteresse for forslagens indhold. Siumut fandt dog anledning til at afvise forslaget, blandt andet med henvisning til, at Nunavik og Nunavut ikke har udenrigspolitisk kompetence og derfor ikke kan indgå i aftaler af bilateral art. På trods af den udtrykte principielle støtte til intentionerne bag forslaget anså flere partier i samklang med Naalakkersuisut, at forslaget indeholdt problemstillinger af teknisk-økonomisk karakter, der burde belyses nærmere i en kommende undersøgelse. Naalakkersuisut fandt sig ved forslagens 1.behandling ikke i stand til at kunne indstille forslaget til vedtagelse på det foreliggende grundlag og i dets nuværende udformning. Medlem af Naalakkersuisut for Erhverv og Råstoffer fremførte i svarnotatet følgende betragtninger:

”Naalakkersuisut vil i første omgang igangsætte en analyse med henblik på at få udarbejdet en redegørelse om mulighederne for at iværksætte en Nuna Job-ordning. Naalakkersuisut kender på nuværende tidspunkt ikke udfaldet af en sådan analyse, Naalakkersuisut kan ikke godkende forslaget i den foreliggende form, men er positivt indstillet.”

Naalakkersuisut har efterfølgende udarbejdet en sådan redegørelse. Redegørelsen er omdelt under indeværende samling og er indgået i udvalgets behandling af beslutningsforslaget.

3. Udvalgets behandling af forslaget

Indledningsvis tager udvalget tilkendegivelserne fra Naalakkersuisut og Inatsisartut til efterretning. Udvalget finder i lighed med Naalakkersuisut og Inatsisartut, at forslaget rummer interessante perspektiver. Et ”Nuna job” ophold kan ganske vist ikke anses at give et formelt uddannelsesmæssigt grundlag for, at unge mennesker kan komme videre i uddannelsessystemet. Imidlertid vil vore unge under et arbejdsophold i f.eks. Nunavut – ud over at få nogle unikke kulturelle oplevelser og et personligt erfaringsgrundlag, der kan bruges senere i livet – få mulighed for at styrke deres sprogkompetencer.

Det skal dog i den sammenhæng nævnes, at unge, der måtte ønske at forbedre deres sprogkompetencer og viden om udlandet allerede i dag har mulighed for dette via sprogrejseprogrammer, hvor unge i en kortere periode kan tage ophold på et sommerkursus i udlandet. Det er muligt at søge fonde om hjælp til finansiering af sådanne sprogrejser. Derudover har flere grønlandske uddannelsesinstitutioner udvekslingsaftaler med uddannelsesinstitutioner i udlandet, der muliggør, at unge kan komme på et studieophold i udlandet.

Udvalget finder det naturligvis vigtigt, at Inatsisartut overvejer og drøfter alle potentielle muligheder, når det drejer sig om at tilvejebringe rammer for, at unge grønlandere kan få erfaringer og kompetencer, der rustar dem bedre til kravene på arbejdsmarkedet. De økonomiske ressourcer, som det grønlandske samfunds samlet set kan afsætte til uddannelsesområdet, må målrettet prioriteres i forhold til de mest presserende og nødvendige behov på uddannelsesområdet. Udvalgets skal i denne sammenhæng også henvise til Skatte og Velfærdskommissionens betænkning, der påpeger behovet for stram udgiftsstyring og udgiftstilbageholdenhed i de kommende år.

3.1 Bilateral aftale med Nunavut og (Nunavik)

Som beslutningsforslaget er formuleret, forudsætter det, at der kan indgås bilaterale aftaler med Nunavut og Nunavik om en Nuna Job ordning.

Inatsisartut kan naturligvis ikke pålægge hverken Nunavut eller Nunavik at deltage i etablering af en Nuna Job ordning. Hvis der ikke fra de to landes side er interesse i at indgå aftale med Grønland om en sådan ordning, vil Naalakkersuisut således ikke kunne implementere beslutningsforslaget.

Hvorvidt en sådan interesse foreligger, er endnu ikke afklaret. For så vidt angår Nunavik kompliceres spørgsmålet af, at Nunavik ikke har kompetence til at indgå bilaterale aftaler, hvilket indebærer, at forhandlinger om en Nuna Job ordning i stedet vil skulle føres med Government of Quebec.

Der kan, som følge af ovenstående forhold, være behov for en præcisering af beslutningsforslagets afstemningstema.

3.2 Målgruppen: Unge mellem 16 og 30 år

Som beslutningsforslaget er formuleret, er målgruppen for en Nuna Job ordning unge mellem 16 og 30 år.

Naalakkersuisut nævner i sin redegørelse den mulighed, at Nuna Job kunne etableres som en udvidelse af Nordjobb ordningen, hvilket dog forudsætter, at Nordisk Ministerråd kan overtales hertil.

Nordjobb ordningens målgruppe er imidlertid unge mellem 18 og 28 år.

Beslutningsforslagets afgrænsning af målgruppen kan således udgøre en mulig hindring for, at Nuna Job kunne etableres som en udvidelse af Nordjobb ordningen, med de fordele som dette ville indebære for Grønland. Der kan derfor være grund til at overveje at lade aldersafgrænsningen udgå af beslutningsforslagets afstemningstema.

3.3. Forslagets økonomiske konsekvenser

Forslagsstillerne angiver, at det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at anslå, hvor store udgifter implementering af forslaget vil påføre Landskassen, idet dette afhænger af det aftalesæt / samarbejdsprogram, som Naalakkersuisut vil skulle indgå med de ansvarlige myndigheder i Nunavut og Nunavik.

Det ville imidlertid være betænkeligt om Inatsisartut traf beslutninger uden at have et omtrentligt indtryk af de økonomiske såvel som praktiske konsekvenser af et givent beslutningsforslag.

Et sådant omtrentligt indtryk *har* Inatsisartut dog, takket være den redegørelse, som Naalakkersuisut efterfølgende har udarbejdet.

Det fremgår således af redegørelsen, at udsending af 5 personer i et Nuna job forløb på 3 måneder til Iqaluit i Nunavut anslås at medføre samlede udgifter på godt 600.000 kr. Heraf udgør faste administrationsudgifter 325.000 kr. Udsending af 10 personer anslås at medføre udgifter på samlet knap 900.000 kr., mens udsending af 30 personer anslås at ville koste knap 1.650.000 kr.

Disse overslag hviler dog på en række forudsætninger. Blandt andet er det forudsat, at ordningen vil kunne administreres i regi af Nordjobb, hvilken endnu ikke er endeligt afklaret.

Af væsentlig betydning for de økonomiske konsekvenser vil naturligvis også være, hvor stor en søgning ordningen i givet fald vil få. Eventuelt ville man kunne overveje at lægge et loft over antallet af deltagere i ordningen, f.eks. således at der maksimalt ville kunne bevilges udsending af f.eks. 5 eller 10 unge årligt.

Erfaringerne fra Nordjobb viser imidlertid, at der blandt grønlandske unge kun er beskeden interesse for at deltage i ordningen. I 2010 benyttede kun 1 person således ordningen, mens tallet i 2009 var 2.

Disse erfaringer må naturligvis også indgå i overvejelserne om, hvorvidt etablering af en Nuna Job ordning overhovedet kan betale sig, eller om det forventede antal interesserede er så lavt, at det vil stå i misforhold til de ressourcer, som vil skulle afses til opstart af ordningen, og til de faste administrationsomkostninger (der som nævnt udgør 325.000 kr. årligt). Der er også den mulighed at unge ikke søger Nordjobb fordi de ikke er bekendt med ordningen, hvilket fremadrettet kan medføre et behov for synliggørelse.

Forslagsstillerne angiver i beslutningsforslaget, at deres forslag delvist kan finansieres ved at omprioritere midler fra sektorprogrammet for uddannelse såvel som midler fra den ekstraordinære uddannelsesindsats. Umiddelbart er udvalget dog betænkelig ved at allokere midler fra en målrettet og nødvendig indsats på uddannelsesområdet til en ordning, som ikke er formelt kompetencegivende og derfor ikke kan have samme samfundsmæssige tyngde og vigtighed som de kompetencegivende uddannelses tilbud i prioriteringen af midler på uddannelsesområdet.

3.4. Behov for yderligere undersøgelser

Naalakkersuisut gør i sin redegørelse opmærksom på, at en række forhold af betydning for, hvorledes en Nuna Job ordning kan organiseres, endnu ikke er afklaret. Naalakkersuisut anbefaler derfor, at der foretages yderligere undersøgelser i form af et forprojekt, til belysning af bl.a. følgende forhold:

- Nunavuts og Nunavik's interesse for projektet
- Nordisk Ministerråds interesse i at støtte projektet
- Interessen blandt grønlandske unge for at benytte ordningen
- Muligheder for finansiering af projektet

4. Erhvervsudvalgets indstilling

Et enigt udvalg fremsætter på baggrund af Naalakkersuisuts anbefaling, samt på baggrund af de under denne betæknings afsnit 3.1-3.2 nævnte forhold følgende **ændringsforslag**:

Naalakkersuisut pålægges senest til EM 2012 at forelægge Inatsisartut en supplerende redegørelse til forhandling, til belysning af, hvorvidt der er grundlag for etablering af en Nuna Job ordning, der involverer Nunavut og Nunavik samt hvorledes den i givet fald kan organiseres og finansieres.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

, Formand